

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

Finansinspektionen

GILLA DIN
EKONOMI

VAD ÄR ETT BEDRÄGERI?

”Bedrägeri innebär att en gärningsperson vilseleder (lurar) någon att göra något eller att inte göra något som denne annars skulle ha gjort. Vilseledandet måste medföra att gärningspersonen tjänar ekonomiskt på det och att det leder till ekonomisk skada för den som blir vilseledd.”

Brottsbalken 9 kap 1§

Innan du investerar eller sparar

Finansmarknaden erbjuder en mängd olika sätt att spara eller investera. Det finns mer eller mindre trygga alternativ, alternativ med högre risk och rena bedrägerier. Därför är det viktigt att du förstår vad det är du köper och placerar dina pengar i.

Var vaksam mot bedrägerier

Har du fått ett oväntat telefonsamtal från en investeringsrådgivare? Var försiktig! Om ett erbjudande låter för bra för att vara sant är det nog heller inte sant.

Investeringsbedragare utger sig ofta för att representera företag som inte finns, eller som i vart fall inte har tillstånd för sin verksamhet. Investeringar som de erbjuder visar sig ofta vara värdelösa. FI samlar varningar för företag som inte har de nödvändiga tillstånden i en lista, se FI:s varningslista.

Bank-id, bankdosa och dina koder är personliga värdehandlingar som du inte ska använda på uppmaning av någon annan. Även Polisen har bra information och enkla tips för att skydda sig. Man kan hitta deras information genom att söka på: Polisen skydda dig mot telefonbedragare. Alternativt gå via denna länk:

<https://polisen.se/utsatt-for-brott/polisanmalan/bedrageri/bedragerier/telefonbedrageri/>

INVESTERINGSBEDRÄGERI

- Investering som inte finns
- Lura någon på pengar flera gånger
- Falsa annonser och kändisar
- Exklusivt
- Skickliga "säljare" eller "rådgivare" ringer
- Falsa förhoppningar
- Manipulation
- Trender
- Ska passa alla – börjar med 250 EUR/USD
- Alltid köpläge

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

3

Investeringsbedrägeri

Bedragare erbjuder lysande investeringar som bara är luft. Avsikten är att kunna lura konsumenterna på pengar, helst vid upprepade tillfällen. Ett utmärkande drag för investeringsbedrägerier är det metodiska och långsiktiga arbetssättet som bedragarna använder sig av. De kan höra av sig flera gånger per dag eller långsiktigt bygga upp förtroende med färre samtal men hålla kontakten under flera år istället. De som råkat ut för investeringsbedrägerier har ofta först blivit uppringda av en främmande person som utger sig för att vara placeringsrådgivare eller specialist. Den som ringer säger sig arbeta för en firma i finansbranschen, som beskrivs som seriös och respektabel, gärna med adress i finanskvartären i någon känd storstad. Investeringsbedrägerier är mycket vanligare än vad som är allmänt känt. Bara i Sverige har flera tusen personer och företag drabbats. En del investerar flera hundra tusen kronor och i vissa fall miljoner. Bedrägerierna omfattar miljardbelopp varje år.

Falsa annonser

En typ av investeringsbedrägerier har ökat markant under det senaste året, det gäller erbjudanden om mindre investeringar med koppling till valutor och kryptovalutor där bedragarna riktar in sig mot en mycket bredare målgrupp än tidigare. Ofta har den drabbade fått upp en annons i sociala medier och där skrivit in sina kontaktuppgifter, dessa sprids vidare till en mängd bedragare. Inom kort ringer någon upp från ett av de påhittade bolagen och försöker sälja in erbjudandet genom att man ska satsa en mindre summa, ofta runt 250 Euro eller USD. Därefter följer fler telefonsamtal för att man ska investera mer, argumentet kan vara att den första investeringen gått så otroligt bra. Alternativt har investeringen gått dåligt men det har dykt upp en möjlighet att "rädda" investeringen. Ofta med tillägget att man måste agera direkt.

Exklusivt

De som ligger bakom för fram budskapet om hur duktiga de är och hur unik produkten och möjligheten är. Den som blir uppringd kan få höra hur exklusivt erbjudandet är och att bara en utvald skara människor får prova och ta del av möjligheten.

Säljare

De som hör av sig är kunniga och har lätt för att prata för sin produkt. De vet vad de ska säga för att övertyga och de kan locka med hög avkastning. Alla frågor har de ett svar på. Bedragarna är ofta envisa och det finns drabbade som vittnat om att de fått hundratals telefonsamtal under bara några veckor där de drabbade till slut givit efter för trycket och investerat.

Falska förhoppningar

Tyvärr kan det som till en början låter fantastiskt i själva verket vara ett bedrägeri som slutar med att du förlorar allt du investerat. Löften som "miljonär inom en månad" är en typ av budskap som använts. Vanligtvis utlovas hög och snabb avkastning. Att garantera exempelvis 10 procents avkastning per månad eller en strategi som "vinner"... i minst 90 procent av fallen är inte realistiskt. Men det är den typen av argument som används.

Hakar på trender

Bedragarna vet vad som är aktuellt och vilka produkter som har syntts mycket i media. Som exempel har bedrägerierna som har att göra med valutahandel och kryptovaluta ökat ordentligt senaste året.

Alltid köpläge

Ett genomgående drag är att de råd som bedragarna lämnar alltid verkar handla om att investera mer pengar. Om du själv är inne på att sälja får du motargument. Är du riktigt påstridig kan det hända att mäklaren "försvinner". Pengar går bara i en riktning – från dig. Vill man ta ut pengar händer samma sak, då får man ett argument för att investera mer eller att det finns något hinder för att ta ut pengarna.

Olika faser

Ett investeringsbedrägeri kan omfatta olika faser, exempel på detta är Försäljningsfasen som beskrivits ovan och Räddningsfasen som vi kommer till senare.

EN MODERN BEDRAGARE

- Fjärrstyra datorn
- Bank-id
- Hemsida med inloggning
- Påhittad kursutveckling
- Påhittade avgifter
- Endast mindre uttag tillåts
- Telefon, e-post, chattjänster
- Ringer från lokala telefonnummer

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

4

Snygg fasad

Strategin är att efterlikna en riktig affärsverksamhet i allt, från bolagsnamn – som kan vara snarlika välkända företags – till väldesignade webbplatser. Webbplatserna kan ha länkar till ansedda aktörer, allt för att det ska verka seriöst. I annonseringen syns falska annonser med kändisar som berättar hur nöjda de är med sina investeringar i produkten. Annonserna finns på sociala medier och på internet, ibland ser det ut som de publicerats av någon känd dagstidning vilket också är en del av bluffen.

Teknik

I något skede kan bedragarna försöka få fjärransluta till din dator och då be dig att installera någon form av programvara, till exempel Anydesk. På så sätt kan en bedragare komma åt känslig information. De kan även begära att man ska logga in i sin bank med sitt bank-id för att lättare kunna "hjälpa till". Istället kan de då komma åt konton och den vägen ta alla pengarna.

Påhittad kursutveckling

Ofta skapar man själv eller får hjälp att skapa ett konto online via den falska hemsidan. Där kan man sedan logga in och se sin insättning samt hur investeringarna utvecklas. Det är ofta en påhittad positiv utveckling på investeringarna och detsamma gäller sammanställningar som man kan se på vinstgivande affärer. Allt är manipulerat för att man ska vilja investera mer.

Påhittade avgifter

För att få göra uttag påstår bedragarna att man ska betala olika avgifter, det kan vara påstådda skatter, bankavgifter, provisioner och liknande. Några pengar får man sedan ändå aldrig.

Mindre uttag

Vi har hört talas om fall där bedragarna tillåter mindre uttag enbart för att man ska få ökat förtroende för tjänsten och vilja investera mer.

Kontaktvägar och falska telefonnummer

Investeringsbedrägerier börjar numera ofta med att man får ett telefonsamtal, mejl eller sms där en investering presenteras. Bedragare idag kan köpa en tjänst som gör att det telefonnummer som dyker upp i telefonen när de ringer kan vara ett redan existerande telefonnummer. Det kan till exempel vara din banks nummer eller bara ett lokalt ortsnnummer som ska öka sannolikheten att man svarar.

ÅTERKÖPS- OCH RÄDDNINGSFASEN

- Kontakt med någon som vill hjälpa till
- Hänvisning till myndigheter och företag
- Bedragare påstår att de ringer från FI
- Avgifter
- Erbjudandet gäller oftast en begränsad tid
- Hot

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

5

Kontakt - Det är bedragare som ringer upp och säger sig erbjuda hjälp att få tillbaka pengarna till dem som redan blivit utsatta för investeringsbedrägerier. Den som ringer upp konsumenten har ofta redan kännedom om det tidigare bedrägeriet och hänvisar exempelvis till att de ringer på uppdrag av en myndighet eller juridisk avdelning.

Hänvisningar - Det har även hänt att skärmen på telefonen felaktigt visar en myndighets telefonnummer, till exempel FI:s växelnummer. Detta är alltså en fortsättning på tidigare bedrägeri. Det händer att dessa aktörer även använder namn och snarlika mejladresser på existerande medarbetare på företag.

Förutbetalda avgift - Mycket förmånligt pris erbjuds men "avgift" måste betalas innan pengar kan betalas ut. Andra har från början fått löfte om att inga avgifter ska dras förrän beloppet ska betalas ut, men plötsligt dyker det ändå upp en summa som ska betalas. Det kan påstås vara en avgift för ett dokument som måste skapas, en licensavgift, skatt, en bankavgift eller något annat som är en del av bedrägeriet.

Erbjudande - Erbjudandet gäller oftast under en begränsad tid för att du ska agera utan att tänka efter.

Bank id - Ibland vill den som ringer ha bevis på identiteten genom att man ska använda sin bankinloggning. Under inga omständigheter ska man hjälpa till genom att logga in med bankdosa, bank-id eller läsa upp inloggningskoder. Kravet på bankinloggning kan komma när som helst, kanske är motiveringen något i stil med: Vi tror att pengarna nu är lokaliserade och för att komma vidare behöver vi bara titta på hur de överföringar du gjorde till utlandet ser ut på din internetbank"

Hot – Ibland tar bedragaren till hot om man vägrar att lyssna och betala de påhittade avgifter som krävs. Vanliga hot är att om man inte hjälper till kan man själv bli misstänkt för penningtvätt och svartlistad av bankerna. Eller att lagen kräver att man betalar dessa avgifter och att hela ärendet annars går till domstol för att man vägrar samarbeta. Detta är också lögner för att man ska känna sig tvingad att betala mer.

PHISHING OCH VISHING

- Bedrägeri via mejl och telefon
- Bedragare påstår att de ringer från myndighet, banken eller välkänt företag
- Var misstänksam, lämna inte ut dina uppgifter
- Motring

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

6

Phishing

Phishing, eller nätfiske som det även kallas, är en vanlig metod för bedragare att försöka komma åt känsliga uppgifter. Kontakten sker genom mail, SMS, eller chatt-tjänster för att lura mottagaren att öppna ett dokument, besöka en webbplats eller ladda ner en fil. Bedragaren kan till exempel påstå sig höra av sig från banken eller någon myndighet och kräva att man ska klicka på en länk för att exempelvis godkänna eller kontrollera något.

Vishing

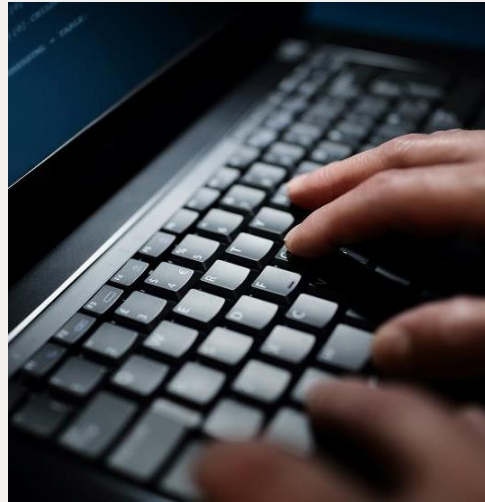
Vishing (voice phishing – falska telefonsamtal) innebär att en person blir uppringd av en bedragare som utger sig för att vara från exempelvis banken, för att lura till sig personlig-, finansiell- eller säkerhetsinformation. Företeelsen har under senare år vuxit till ett stort nationellt problem.

Denna metod kan inledas med att bedragaren ringer sitt offer och utger sig för att vara från bank, polis, myndighet eller annan aktör i näringslivet som brottsoffret kan känna förtroende för. Under samtalet förmår bedragaren brottsoffret att antingen ge ifrån sig koder från sin bankdosa eller logga in bedragaren på sin internetbank via bank-id. Väl där för bedragaren snabbt över samtliga medel på kontona till målvaktsskonton. Vi har kunnat se att den största målgruppen för bedragarna är våra äldre.

Målet för bedrägeriet kan också vara identitetsstöld.

Bedragare erbjuder lån

- Erbjudanden om lån till låg ränta i sociala medier
- Ansökan via en snygg hemsida
- Utlovas ofta låg ränta, smidighet och snabb utbetalning
- Krav på avgifter innan lånet betalas ut
- Drabbar ofta de mest utsatta

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

7

Falska erbjudanden om lån

Bedragare erbjuder lån via annonser i sociala medier. Det finns ofta en hemsida man blir länkad till där det går att ansöka. Hemsidan lovar ofta låg ränta och snabb utbetalning av lånet. Vad som istället sker är att lånet blir beviljat men det kommer ett krav på någon påhittad avgift som ska betalas innan lånet kan betalas ut. Avgiften är det bedrägeriet går ut på och kan påstås vara första årets räntebetalningar, uppläggningsavgift eller första månadernas avbetalning.

OM DU HAR DRABBATS

- Avbryt kontakten
- Kontakta Polisen
- Kontakta din bank
- Kontakta FI så att vi kan varna andra genom varningslistan

Viktigt! Skäms inte för att du har blivit lurad. Många investerare med gedigen kunskap har blivit lurade.

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

8

Avbryt kontakten - Om du inte har gjort någon investering ännu kan du avbryta kontakten. Även om du har drabbats bör du avbryta kontakten.

Kontakta Polisen - Anmäl ett bedrägeri eller bedrägeriförsök så fort du misstänker att du drabbats. En tidig anmälan underlättar för Polisen. Detta oavsett om man har investerat eller inte.

Kontakta banken - Om du precis gjort en betalning bör du kontakta din bank för att försöka stoppa betalningen. Du kanske också behöver kontakta din kortutgivare.

Kontakta Finansinspektionen - Kontakta FI så att vi kan varna andra om vi inte redan har bolaget på varningslistan. Det går även bra att kontakta FI med frågor om ett specifikt företag eller erbjudande för att lättare avgöra om det är seriöst eller ej.

Anmäl och berätta - Många skäms efter att de blivit lurade men det är viktigt att anmäla och berätta vad som har hänt så att det i alla fall går att sätta stopp för utflödet av pengar. Efteråt är det vanligt att man inte förstår hur man kunde gå på bluffen men bedragarna är oerhört skickliga och även personer med stor erfarenhet av värdepapper och investeringar har blivit lurade. Behöver man stöd kan man även kontakta Brottsofferjouren oavsett om man har anmält brottet eller ej.

NÅGRA TIPS

- Var skeptisk till erbjudanden i digitala kanaler
- FI:s företagsregister.
- FI:s varningslista.
- Var försiktig med ditt bank-id.
- Tillåt aldrig att någon du inte känner får fjärransluta till din dator.

Låter det för bra för att vara sant?

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

9

Erbjudanden i digitala kanaler

Var skeptisk till alla som erbjuder dig investeringar på sociala medier, telefon eller mejl. Särskilt om det utlovas snabb värdestegring, garanterad avkastning och du inte känner till företaget som står bakom erbjudandet. Seriösa företag erbjuder inte investeringar på det här sättet. Blockera personen och svara inte igen.

FI:s företagsregister

I FI:s företagsregister finns företag och personer med tillstånd att erbjuda finansiella tjänster. Registret innehåller även finansiella institut och inlåningsföretag, som enbart är registrerade hos FI. De står dock inte under vår tillsyn.

FI:s Varningslista

FI varnar för företag som erbjuder svenska konsumenter och investerare finansiella tjänster eller produkter utan att företaget har nödvändiga tillstånd i eller utanför Sverige. Företag på varningslistan erbjuder ofta investeringar som senare visar sig värdelösa.

FI samarbetar med andra tillsynsmyndigheter. Bland annat inom EU genom Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, ESMA och utanför EU genom internationella organisationen för värdepapperstillsyn, IOSCO. FI:s varningslista innehåller även varningar som har utfärdats av tillsynsmyndigheter som ingår i dessa samarbeten så listan är omfattande och nya bolag tillkommer regelbundet.

Det är viktigt att upprepa att bedragarna kan försöka komma åt uppgifter på din dator eller få åtkomst till dina bankkonton.

- Logga inte in på din bank på någon annans begäran
- Tillåt aldrig att någon du inte känner får fjärransluta till din dator
- Använd inte bank-id på uppmaning av någon som kontaktar dig.

EXTRAMATERIAL

OLIKA TYPER AV BEDRÄGERIER

- Social manipulation
 - Romans
 - Investering
 - Befogenhet
- Identitetsbedrägeri
- Fakturabedrägeri
- Kortbedrägeri
- Annonssbedrägeri

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

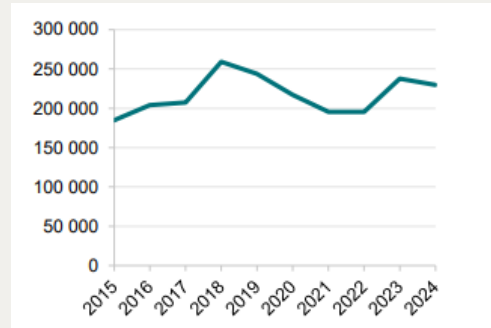
11

Några exempel på bedrägerier

- Bedragare finns i alla typer av digitala forum där vi är aktiva och försöker där bygga upp ett förtroende för att sedan erbjuda en påstådd investering som visar sig vara ett bedrägeri.
- Bedragaren använder någon annans kortuppgifter vid köp på nätet.
- Skimming av kontokort.
- Bedragaren använder vilseledande uppgifter för databearbetning.
- Bedragaren kapar din väns konto på Sociala medier och via dennes konto kontaktar bedragaren dig och ber om en överföring.
- Bedragaren gör ett kreditköp i annans namn via internet, varan hämtas med falsk legitimation.
- På köp- och säljsajter på internet levereras inte den köpta varan alternativt att säljaren får inte betalningen trots att varan levererats.

HUR MÅNGA BEDRÄGERIER ANMÄLS?

- Totalt 229 742 bedrägeribrott anmäldes under 2024. Detta var en minskning med 3 procent jämfört med 2023.
- De bedrägeribrott som minskade mest var kortbedrägerier och annonsbedrägerier.

Antal anmälda bedrägeribrott, åren 2015-2024

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

Källa: Brottsförebyggande rådet 12

Bedrägerier och ekobrott: <https://www.bra.se/statistik/statistik-utifran-brottstyper/bedragerier-och-ekobrott.html>

Ökningen av bedrägeribrotten sista tio åren beror bland annat på en ökad internetanvändning i samhället, och den tekniska utvecklingen bidrar till att nya metoder och möjligheter för att begå bedrägeribrott utvecklas.

Anmälningens benägenheten varierar mellan olika typer av bedrägerier, bland annat beroende på omständigheterna kring brottet samt myndigheters och privata aktörers förmåga att upptäcka de brott som riktas mot dem. Bedrägeri är ett typiskt seriebrott där en enda gärningsperson kan ge upphov till tusentals anmälda brott under en kort period. För enskilda typer av bedrägerier, exempelvis datorbedrägeri, kan därför statistiken uppvisa stora variationer från ett år till ett annat.

BEDRAGARNA HAR MÅNGA TILLVÄGAGÅNGSÄTT

- Vem är målgruppen
- Hur och var hittar bedragarna dig
- Inte bara stora belopp
- Trender - Bitcoin

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

13

Alla kan drabbas

De som drabbas kan ha goda kunskaper om investeringar och placeringar, även de med yrkesmässig erfarenhet har blivit lurade. Just därför kan en del känna skam när de inser vad som hänt, och inte vilja berätta. Men sanningen är att alla kan falla offer för någon form av bedrägeri. De som arbetar med att utreda den här typen av fall har sett att ingen människa är immun mot bedrägerier.

Det kan börja med ett oväntat telefonsamtal. Den som ringer påstår sig vara investeringsrådgivare eller säljare åt ett mäklar företag eller liknande. Ibland är de bara ute efter att testa intresset för en viss slags investering, och höra efter om det går bra att återkomma

Det har på senare tid varit vanligt att bedragarna kontaktar de som skrivit in kontaktuppgifter via sociala medier. På så sätt vet den som ringer redan att det finns i alla fall ett litet intresse att spinna vidare på.

Vilken metod som än använts så vet vi att den som en gång blivit lurad löper stor risk att bli kontaktad igen då kontaktuppgifterna från investeringsbedrägerier säljs vidare och sprids till andra som är intresserade.

Små och stora belopp

För några år sedan var det vanligare att bedragarna riktade in sig på de som var rikare och på så sätt hade mer att investera. Sedan en tid tillbaka är det dock vanligare att man marknadsför en relativt liten initial investering på runt 2.500 kronor så att fler ska bli lockade. Det har i vissa fall tyvärr ändå slutat med att miljoner har investerats och försvunnit.

Bedragare lockar med bitcoin

Bedragare lockar med bitcoin genom att ringa eller mejla till konsumenter och berätta att det finns upphittade investeringar i bitcoin. Den stora uppgången för bitcoin-kursen gjorde att bedragare kan säga att en ganska liten investering för 5-10 år sedan nu har vuxit till ett mångdubbelt belopp.

VARNINGSSIGNALER

- För bra för att vara sant
- Spänner över flera länder
- Saknar nödvändiga tillstånd
- Aktuella produkter
- Snabba beslut
- Påstådd låg risk
- Alltid tillfälle att köpa – aldrig att sälja
- Insiderinformation
- Skattefri avkastning
- Upprepade långa samtal

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

14

De som genomför investeringsbedrägerier är ofta väldigt skickliga på att efterlikna seriös affärsverksamhet. Men det finns, trots allt, tecken som bör väcka misstankar om att allt inte står rätt till. Här är några exempel på signaler på oseriös verksamhet. Var uppmärksam på dessa om du blir kontaktad av ett företag som du inte känner till.

För bra för att vara sant - Se alltid upp med erbjudanden som dimper ned från ingenstans – exempelvis oväntade telefonsamtal från främmande säljare – och som låter som snabba och enkla sätt att göra en vinst utan någon större ansträngning.

Spänner över flera länder - Om du ser att mäklaren uppger en adress i ett land, att investeringen ska ske i ytterligare ett land och banken som du ska betala till finns i ett tredje land, bör du ta det som en allvarlig varningssignal. Investeringsbedrägerier organiseras ofta så att verksamheten är utspridd på flera länder för att göra det svårare att bli spårad

Saknar nödvändigt tillstånd - För att få vända sig till kunder i Sverige och erbjuda finansiell rådgivning, investeringar och andra finansiella produkter måste ett företag ha tillstånd från FI eller från motsvarande tillsynsmyndighet i något annat land som i sin tur anmält detta till FI. Vissa påstår sig ha tillstånd i landet de verkar, vilket kan vara helt gripet ur luften och dessutom otillräckligt.

Aktuella produkter - Investeringsförslagen rör ofta något som ligger i tiden och som det skrivs mycket om i tidningarna, till exempel valuta, kryptovaluta (till exempel Bitcoin), miljöteknik och aktier relaterade till covid.

Snabba beslut - Ett typiskt drag för investeringsbedrägerier är att du får press på dig att fatta snabba beslut. Betänketid ges, men bedragarna återkommer upprepade gånger om att du måste bestämma dig, för att sätta dig under tryck.

Påstådd låg risk - De som tar kontakt på det här sättet och föreslår en investering framhåller gärna att den självfallet innebär en viss risk, men att de har tillgång till information som gör att de bedömer den som säker. Dessutom kan du få löfte om att kunna sälja när du vill, eller få pengarna tillbaka om investeringen inte ökar i värde eller ger utdelning. De kan också locka med en rabatt för tidiga investerare.

Alltid tillfälle att köpa – aldrig att sälja - Om du gjort en investering och efter en tid vill sälja kommer bedragarna envetet att hävda att det är fel tillfälle. Investeringen kommer att öka i värde och du kommer att ångra dig, påstår de.

Insiderinformation - Det är också vanligt att den som kontaktar dig säger sig ha insiderinformation som övriga marknaden inte känner till – och att detta inte skulle vara olagligt när det sker utomlands.

Skattefri avkastning - En annan variant är att det handlar om en möjlighet att investera innan en förestående börsintroduktion. Löften kan ges om en notering inom exempelvis ett halvår och en årlig aktieutdelning. Skattefri avkastning är ett annat ofta använt lockbete.

Upprepade långa samtal - Nästan alla som drabbats vittnar om en anmärkningsvärd envetenhet och uthållighet hos bedragarna. Så fort de noterat minsta intresse ringer de om och om igen, ofta långa samtal där de lovar hög och snabb avkastning och varnar för besvikelse om du inte skulle våga investera.

SÅ UNDVIKER DU ATT BLI LURAD

- Anmäl dig inte via sociala medier
- Be att få se allt skriftligt
- Se till att du förstår vad du investerar i
- Kontrollera att företaget har tillstånd och FI:s varningslista
- Kontrollera bolagsregister
- Sök efter omdömen på internet
- Be någon du litar på om en åsikt
- Använd inte Bank-id åt andra

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

15

Undvik att lämna ut kontaktuppgifter via annonser om investeringar som cirkulerar i sociala medier. Det har ofta varit då man blivit kontaktad inom en dag. Seriösa företag erbjuder sällan finansiella investeringar över telefon utan att ytterligare dokumentation ska finnas. Var skeptisk mot försäljare som ringer och försöker sälja investeringar, framförallt om de är väldigt påstridiga samt ringer flera gånger utan att du har efterfrågat det. Be även att få se allt skriftligt!

Förstå investeringen

Finansmarknaden är komplex och består av många komplicerade produkter. Avstå från att investera om du inte begriper vad det handlar om.

Kontrollera tillstånd och FI:s varningslista

För de flesta finansiella verksamheter krävs tillstånd från FI. I FI:s företagsregister hittar du de företag som har tillstånd från FI eller är registrerade hos FI. Har företaget som kontaktar dig inget tillstånd ska du inte heller göra affärer med det. I FI:s varningslista hittar du företag som inte existerar eller saknar tillstånd, dessa erbjuder ofta investeringar som senare visat sig vara värdelösa. Det går även att kontrollera bolagsregistret om man är osäker på om ett företag överhuvudtaget existerar.

Sök mer fakta

Gör en sökning på internet efter vad andra har för upplevelser av bolaget, gärna flera sidor så att man kan vara säker på att de är oberoende av företaget. Det är samtidigt bra att känna till att bedragare hela tiden skapar nya hemsidor som ingen hunnit skriva seriösa omdömen om.

Berätta om erbjudandet

Berätta för någon anhörig eller vän om erbjudandet, helst någon med kunskap om värdepapper, investeringar eller det område erbjudandet omfattar. Ibland är bedragarna så övertygande och ihärdiga att det blir svårt att ifrågasätta. Då kan det vara till hjälp att bolla erbjudandet med någon utomstående.

Bank-id och koder

Under inga omständigheter ska du hjälpa till genom att logga in med din bankdosa, bank-id eller läsa upp inloggningskoder.

TIPSA FI OM...

- Så mycket som möjligt, exempelvis händelseförlopp
- Företagsnamn
- Vad säljer bolaget?
- Var finns bolaget?
- Webbplats - kontaktuppgifter
- Mejlkorrespondens
- Eventuella avtal
- Hänvisning till myndighet/organisation

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

16

Varningslistan

FI utreder inte det enskilda fallet men har möjlighet att varna för företag som erbjuder svenska konsumenter och investerare finansiella tjänster eller produkter utan att företaget har nödvändiga tillstånd i eller utanför Sverige. Dessa företag erbjuder ofta investeringar som senare visar sig värdelösa. Vi tar gärna emot tips om den här typen av företag eller hemsidor.

Företag under tillsyn

Information som FI får från allmänheten är ofta till stor hjälp i vårt arbete. Speciellt om den pekar på systematiska fel samt fel som kan drabba fler kunder. FI tar gärna emot anmälningar som tyder på brister i hur ett företag följer lagar och regler.

Vägledning och juridiska frågor går det även att få hjälp med genom att kontakta Konsumenternas Bank- och finansbyrå och av Konsumenternas försäkringsbyrå, www.konsumenternas.se eller per telefon 0200-22 58 00 mellan klockan 9 och 12.

KONTAKTA FI

- Telefon 08-408 980 00
- finansinspektionen@fi.se

INVESTERINGSBEDRÄGERIER

17

Företagsregistret

<https://www.fi.se/sv/vara-register/foretagsregistret/>

Varningslistan

<https://www.fi.se/sv/vara-register/fis-varningslista/>

Om investeringsbedrägerier

<https://www.fi.se/sv/konsumentskydd/investeringsbedragerier/>

Tack!

Kontakt:
Mikael Sandahl
mikael.sandahl@fi.se

GILLA DIN
EKONOMI